

Ons brein als testtool

Psychologie in de (test)praktijk

Drs. S.A. Croes

**daag
ons uit**

PSYCHOLOGIE

The meme is set against a black background and contains five panels. The top row has three panels: a man in a suit holding a glowing orb, a child reading in a library, and a dog at a computer with the text 'I HAVENOT IDEA WHAT I'M DOING'. The bottom row has two panels: silhouettes of a therapist and a client, and the Poolteq logo with the tagline 'Leaders in software testing'. Each panel is accompanied by a caption below it.

What my friends think I do. What my mom thinks I do. What I think I do.

What society thinks I do. What I really do.

Een classic

Unknown unknowns

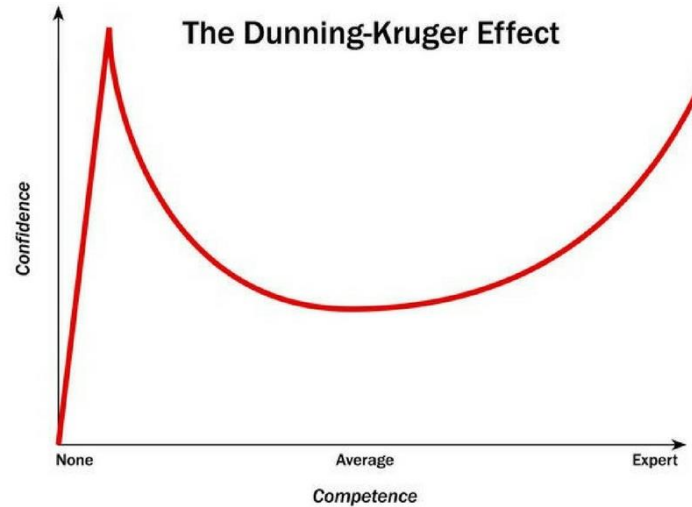
Onzekerheid

		Knowledge I have or I dont have knowledge in the domain	
		Knowns	Unknowns
Metaknowledge I know, or I dont know about the state	Known	<i>Known-Knowns</i> (information that people have and know that they have)	<i>Known-Unknowns</i> (information that people dont have and know that they lack)
	Unknown	<i>Unknown-Knowns</i> (information that people have, but dont know they have)	<i>Unknown-Unknowns</i> (information that is relevant, but people dont know they lack)

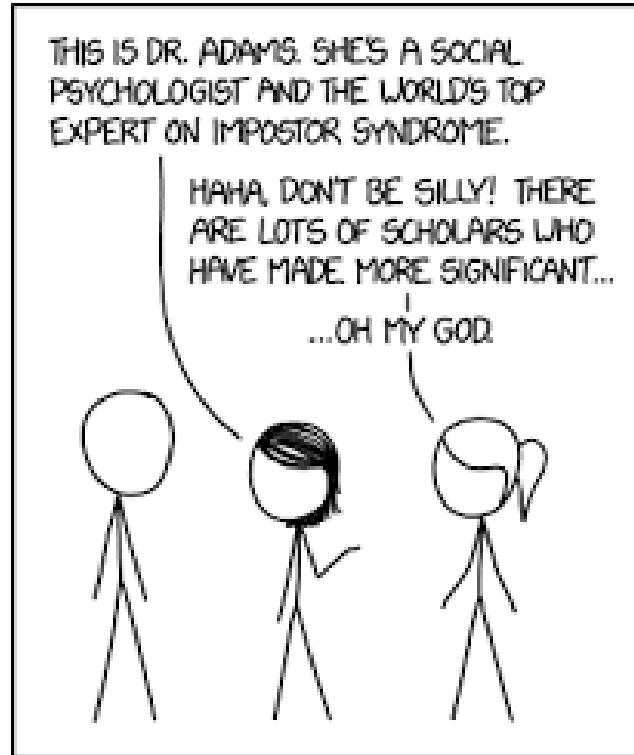
Uncertainty

Source: Dunning (2011), The Dunning Kruger Effect and Croll/Yoskovitz (2013), Lean Analytics

Dunning-Kruger Effect

Imposter syndrome

Samenvatting deel 1

- Testen is moeilijk.
- Er is een heleboel dat we niet weten.
- Er is nog veel meer waarvan we niet weten dat we het niet weten.
- Onzekerheid is een groot deel van ons vak.
- Twijfel is gezond.
- Te veel twijfelen is ook weer niet goed.

Nog een classic

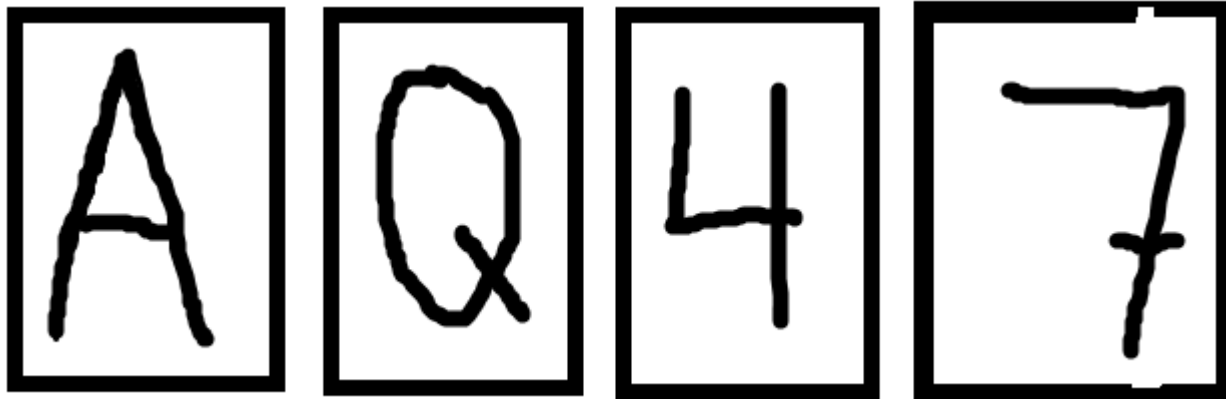
Aan welke regel voldoet deze reeks
getallen:

2 4 8

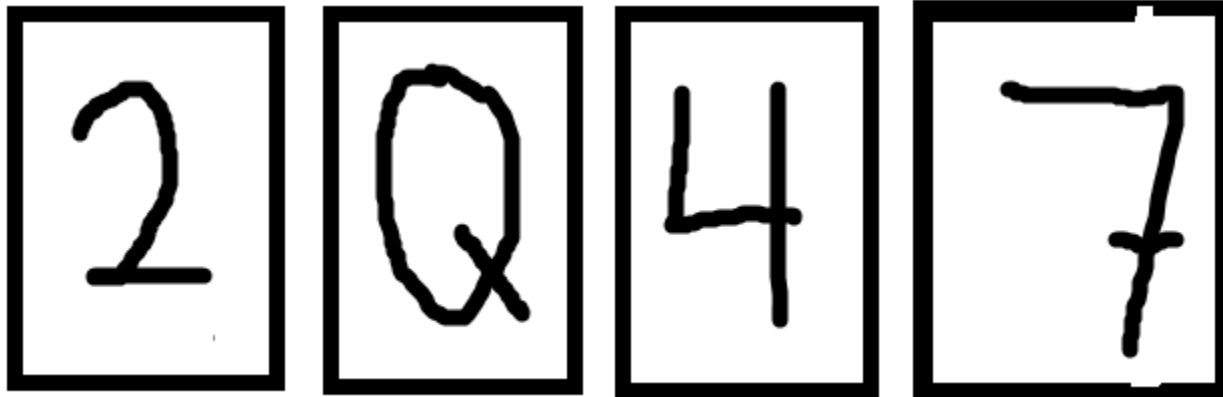
IKEA Effect

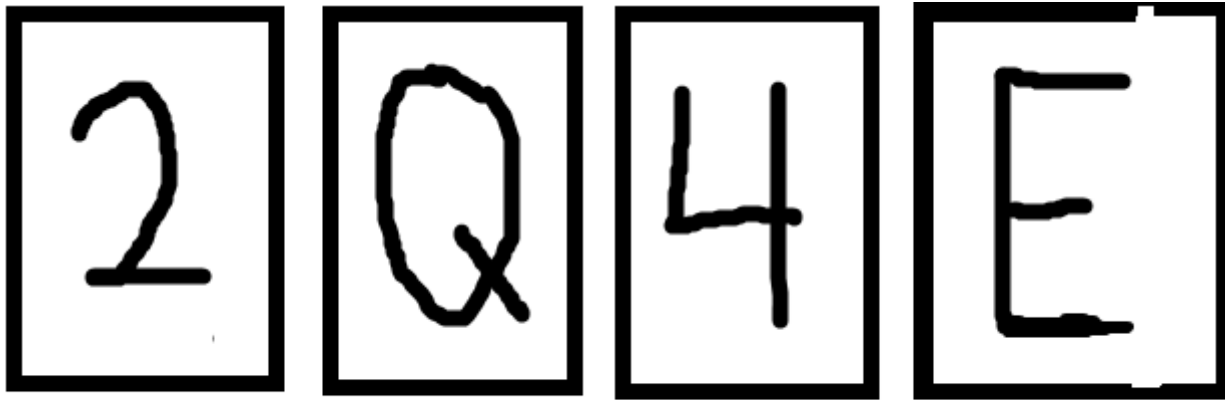
**Als aan de ene kant een klinker staat moet
aan de andere kant een even nummer
staan.**

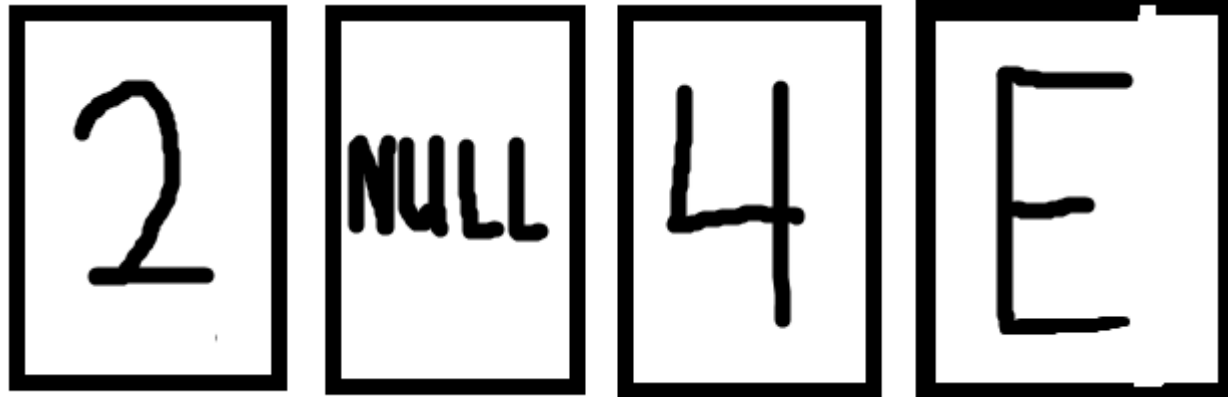
**Als aan de ene kant een klinker staat moet
aan de andere kant een even nummer
staan.**

**Als aan de ene kant een klinker staat moet
aan de andere kant een even nummer
staan.**

**Als aan de ene kant een klinker staat moet
aan de andere kant een even nummer
staan.**

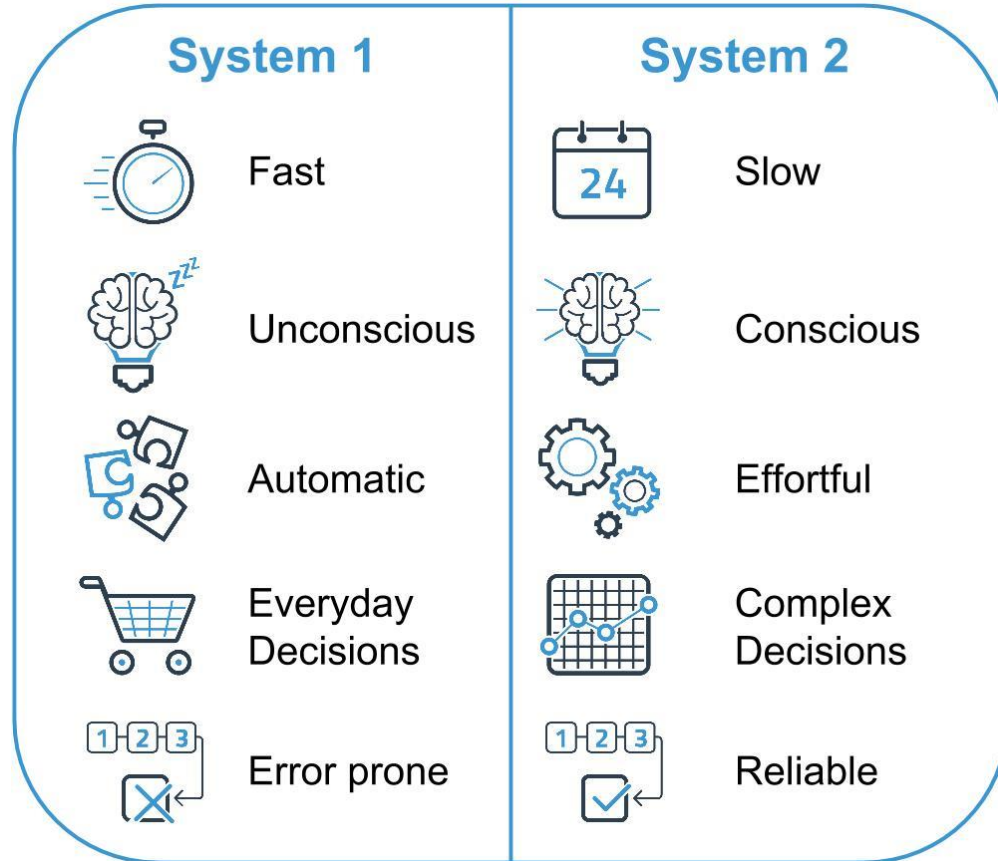
**Als aan de ene kant een klinker staat moet
aan de andere kant een even nummer
staan.**

Samenvatting deel 2

- Mensen gaan op zoek naar informatie die een theorie bevestigt (Confirmation Bias)
- Als testers moet dit onze natuur zijn om dit tegen te gaan.
- Eindgebruikers (of andere testers) moeten worden gestimuleerd dingen te melden die ze gek vinden. Of niet direct snappen.
- Gebruikers al vroeg betrekken bij project heeft positief (IKEA) effect.
- Nogmaals.. Let op de unknown unknowns!

Thinking Fast and Slow

Sunk Cost Fallacy

JSF gaat mogelijk € 550 mln extra kosten | Het Financieele Dagblad

<https://fd.nl/economie-politiek/1118906/jsf-gaat-mogelijk-550-mln-extra-kosten> ▼

15 sep. 2015 - Volgens de nieuwe schatting van het totale kostenplaatje gaat de JSF de schatkist nu ruim € 5,2 mrd kosten. Het kabinet 'acht het echter ...

Noord-Zuidlijn valt opnieuw duurder uit | De Volkskrant

<https://www.volkskrant.nl/nieuws.../noord-zuidlijn-valt-opnieuw-duurder-uit~b13b6c...> ▼

6 jul. 2006 - Noord-Zuidlijn valt opnieuw duurder uit ... tot mogelijk tweehonderd miljoen euro in 2012, wanneer de Noord-Zuidlijn gereed moet zijn.

Overheids-ict pakt 517 miljoen euro duurder uit - Webwereld

webwereld.nl > Software ▼

Het duurste ict-project van de overheid is nog steeds P-Direkt. Dat is een ambitieus plan om alle ministeries een centrale personeels- en salarisadministratie te ...

Kamervragen over 20 maal duurder IT-project - Webwereld

webwereld.nl > Overheid ▼

Een IT-project van het Ministerie van Justitie is uitgelopen op een financieel debacle. De SP wil opheldering.

Digitale rechtspraak kost kapitalen extra | Binnenland | AD.nl

<https://www.ad.nl/binnenland/digitale-rechtspraak-kost-kapitalen-extra~a6154289/> ▼

10 jan. 2018 - Opnieuw loopt een ict-project van de overheid een peperdure ... naar 200 miljoen en pakt nu dus nog eens 20 miljoen euro duurder uit.

Randomness

JJJJMMMM

JMMJMJJM

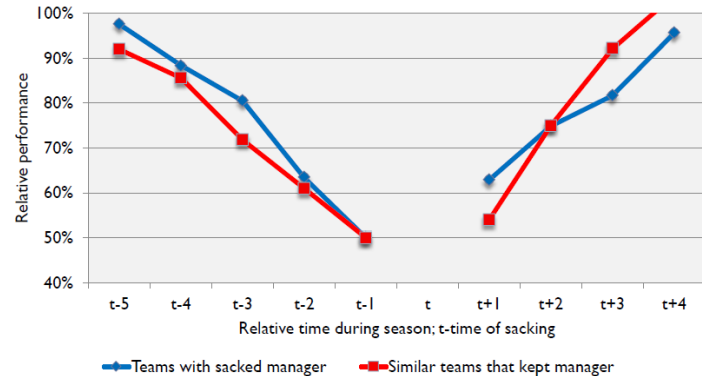
JJJJJJJJ

Regression to the mean

Switching a manager – regressing to the mean

Club performance with and without managerial sacking, Eredivisie, 1986-2004

Wet van de kleine getallen

Kleine scholen scoren slechter op Cito-toets - RTL Nieuws

<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/special/kleine-scholen-scoren-slechter-op-cito-toets> ▼

14 sep. 2013 - Scholen met minder dan 100 leerlingen scoren het slechtst, een 6,4. Scholen met 101 tot 164 leerlingen doen het ietsje beter met een 6,6.

Kleine schooltjes scoren hoger op eindtoets | Maas en Waal ...

<https://www.gelderlander.nl/.../kleine-schooltjes-scoren-hoger-op-eindtoets~af599d33/> ▼

8 dec. 2017 - Kleine schooltjes scoren hoger op eindtoets ... gemiddelde een 7 is, doen de kleinere schooltjes in Maas en Waal het beter met een 7,3.

En nu?

- Maar een fractie van het vakgebied geraakt.
- Groepsdruk, groepsdynamica, persoonlijkheidsleer.
- LEES: 'THINKING FAST AND SLOW' VAN DANIEL KAHNEMANN
- Bedenk.. Wat is mijn achtergrond en hoe kan ik daarmee de testing community helpen?